

Vragen van de raad

Datum	13-11-2011
Registratienummer	Rs11.00666
Portefeuillehouder	drs. A. Verkaik

Onderwerp: Beantwoording vragen van de fractie CDA, SP, LGV, CU, PvdA, VL, GL en BD over Kinderopvang op sociaal medische gronden.

Toelichting bij de vragen:

De belastingdienst keert geen kinderopvangtoeslag uit aan burgers die een chronisch zieke partner thuis hebben, omdat dit niet onder de Wet kinderopvang maar onder de Sociaal Medische Indicatie valt.

De SMI is gemeentelijk beleid. Hiervoor is bewust gekozen, omdat gemeenten maatwerk kunnen leveren en op basis van sociaal medische indicatie de aanvragen kunnen beoordelen.

De gemeente kan op basis van een SMI bijzondere bijstand voor de kosten van kinderopvang toekennen aan gezinnen die in verband met chronische ziekte van één van de partners geen beroep kunnen doen op de Wet Kinderopvang.

Naar aanleiding van antwoorden¹ van de staatssecretaris van Financiën en de minister van SZW op vragen van Tweede Kamerleden Pieter Omzigt en Van Hijum (beiden CDA) is duidelijk geworden dat er door het Rijk een budget van ca. 28 miljoen beschikbaar is gesteld aan de gemeenten om een regeling te treffen voor ouders die om sociale of medische redenen kinderopvang nodig hebben. Hierdoor kan voor deze gezinnen alsnog een tegemoetkoming kosten kinderopvang beschikbaar worden gesteld.

Ons is bekend geworden dat in Velsen een dergelijk verzoek is afgewezen, vermoedelijk om reden dat het gezinsinkomen hoger is of was dan 120% van de bijstandnorm.

Probleem is echter dat deze gezinnen geen beroep kunnen doen op de Wet Kinderopvang (voorliggende voorziening) en dat zij dus –als de gemeente het verzoek afwijst- helemaal geen toeslag of tegemoetkoming voor de kosten van kinderopvang ontvangen (ook niet het werkgeversdeel van de werkende partner).

Om mogelijk schrijnende gevallen te voorkomen, willen wij inzicht krijgen in dat beleid.

Een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang zou (naar draagkracht) voor iedereen beschikbaar moeten zijn en niet alleen voor mensen met een inkomen onder 120% van de bijstandsnorm, zoals die zichtbaar nu is gevolgd in Velsen.

Om de armoedeval te beperken wordt per 1 januari 2012 de inkomensgrens van het gemeentelijk inkomensbeleid landelijk verlaagd van 120% naar 110%. Tegelijkertijd wijzigt de wetgeving rondom kinderopvang. Die wijziging houdt in dat met ingang van volgend jaar het aantal gewerkte uren van directe invloed is op de tegemoetkoming die de belastingdienst verstrekt, hetgeen als mogelijk gevolg kan hebben dat de aantallen aanvragen SMI zullen stijgen. In combinatie met een verlaging van de norm naar 110% kan dit mogelijk voor meer mensen problemen opleveren.

¹ Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20112012-358.html>

Geachte leden van de raad,

door de raadsleden Eggermont, Koedijker, Kwant, Korf, Stapper, Van Ikelen, Merhottein en Dreijer van de fracties van CDA, SP, LGV, CU, PvdA, VL, GL en BD zijn de volgende vragen gesteld:

Vraag 1

Ouders die onder de Wet kinderopvang vallen, ontvangen kinderopvangtoeslag.

De belastingdienst keert geen kinderopvangtoeslag uit aan burgers die een chronisch zieke partner thuis hebben, omdat dit volgens de belastingdienst onder de Sociaal Medische Indicatie (hierna: SMI) valt.

SMI is gemeentelijk beleid, om maatwerk te kunnen leveren. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld in het gemeentefonds.

Gemeenten zijn autonoom in het bepalen van de eisen die aan een toeslag of een tegemoetkoming voor de kinderopvang in het kader van SMI worden gesteld.

Gemeenten hebben dus géén plicht om bij sociaal-medische indicaties een toeslag of tegemoetkoming voor kosten kinderopvang toe te kennen.

Aan welke (inkomens)eisen moet een aanvraag voor een toeslag/tegemoetkoming kosten kinderopvang SMI als hierboven bedoeld voldoen, om te kunnen worden toegekend?

Antwoord vraag 1

Situaties waarin sociale of medische oorzaken een belemmering vormen voor arbeidsparticipatie zijn niet eenduidig vast te stellen. Daarvoor is altijd een op de individuele situatie afgestemde sociaal medische indicatie van een onafhankelijke organisatie noodzakelijk.

Op basis hiervan bepaalt ons college of een aanvrager in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in de kosten en de hoogte en duur van de tegemoetkoming.

Ons college heeft er voor gekozen om daarbij de criteria voor toekenning van bijzondere bijstand van overeenkomstige toepassing te verklaren. Kinderopvang op basis van sociaal medische omstandigheden vormt daarmee onderdeel van de Beleidsregels bijzondere bijstand. Concreet betekent het dat het inkomen van de aanvrager niet meer mag bedragen dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, behoudens individuele bijzondere zwaarwegende omstandigheden.

Vraag 2

Heeft de gemeente in 2010 of 2011 ooit een aanvraag bijzondere bijstand voor tegemoetkoming in de kosten kinderopvang afgewezen uitsluitend om reden dat het gezinsinkomen hoger is of was dan 120% van de bijstandsnorm, terwijl deze gezinnen geen beroep kunnen doen op (een) andere, zogenaamd 'voorliggende' voorziening(en) en dus helemaal geen recht hebben op welke toeslag/tegemoetkoming kosten kinderopvang dan ook?

Antwoord vraag 2

Deze vraag kunnen wij niet met een volmondig ja of nee beantwoorden, het zou in ieder geval niet zo moeten zijn dat uitsluitend op basis van inkomen wordt afgewezen. Bijzondere bijstand is alleen dan aan de orde als geen beroep gedaan kan worden op een voorliggende voorziening. In deze casus is dat de Wet kinderopvang. Bij de beoordeling van een aanvraag om bijzondere bijstand behoort naar de bijzondere omstandigheden van het geval, waaronder inkomen, te worden gekeken.

Vraag 3

Op de website van de gemeente Velsen staat onder het kopje Bijstand (kinderopvang):
*Het kan voorkomen dat u om een sociaal-medische reden niet op uw kind(eren) kunt passen. Ook dan kan kinderopvang noodzakelijk zijn. U hebt dan echter geen aanspraak op een tegemoetkoming op grond van de Wet kinderopvang. U kunt bij de consulent inkomen een aanvraag voor bijzondere bijstand indienen voor deze kosten. De GGD brengt advies uit aan de gemeente over de sociaal-medische noodzaak van de opvang.*²

Hoe vaak is in 2010 en 2011 een aanvraag bijzondere bijstand als hierboven bedoeld, dus voor een toeslag/tegemoetkoming in de kosten kinderopvang in verband met een chronisch zieke partner (SMI), gedaan?

Antwoord vraag 3

Er vindt geen specifieke registratie plaats van redenen waarom een aanvraag om bijzondere bijstand voor kinderopvang wegens sociaal medische omstandigheden wordt ingediend.

Vraag 4

Hoe vaak heeft u in 2010 en 2011 een aanvraag bijzondere bijstand voor een toeslag/tegemoetkoming in de kosten kinderopvang in verband met een chronisch zieke partner (SMI) toegekend?

Antwoord vraag 4

In 2010 hebben 9 personen bijzondere bijstand ontvangen voor kinderopvang wegens sociaal medische omstandigheden. In 2011 zijn dat er totnogtoe 14. Met deze toekenningen is over 2010 een bedrag gemoeid van € 20.000,=. Voor 2011 rekenen wij op een bedrag van ruim € 30.000,=. Dit betreft dus alle toekenningen, ongeacht de reden van aanvraag.

Vraag 5

Is het college de mening toegedaan dat voor werkenden met een modaal inkomen –of een inkomen hoger dan 120% van de bijstandsnorm- met een chronisch zieke partner die om die reden geen enkele tegemoetkoming krijgen van de belastingdienst, uitsluitend de 120% bijstandsnorm moet worden gehanteerd?

Antwoord vraag 5

Zoals hiervoor is aangegeven, geldt niet de 120%-norm uitsluitend als afwijzingsgrond maar is sprake van een beoordeling van alle relevante feiten en omstandigheden waaronder het inkomen. Er is destijds bewust voor gekozen om bij de beoordeling van aanvragen om bijstand voor kinderopvang vanwege sociaal medische omstandigheden de criteria voor bijzondere bijstand te hanteren. De uitgaven voor deze voorziening komen ook ten laste van het budget bijzondere bijstand.

Vraag 6

Is het college bereid om voor werkenden met een modaal inkomen –of, althans- een inkomen hoger dan 120% van de bijstandsnorm- met een chronisch zieke partner die om die reden geen tegemoetkoming krijgen van de belastingdienst en mét een medische indicatie (waaruit blijkt dat deze gezinnen niet zelf voor de opvang van hun kinderen kunnen zorgen) een bijdrage naar draagkracht te verstrekken?

² Bron: <https://dloket.velsen.nl/loketburgers/pdc/PROD-1271852910995>

Antwoord vraag 6

Er is, zoals gezegd, bewust gekozen voor de lijn en de criteria van de bijzondere bijstand. Als besloten zou worden om die lijn niet langer te handhaven, zou dat voor alle aanvragen voor vergoeding van kosten van kinderopvang wegens sociaal medische omstandigheden moeten gelden. Ons college zal daartoe geen initiatief nemen. Mocht uw raad daar wel behoefte aan hebben dan zullen wij daaraan gevolg geven. Uiteraard zullen daarvoor de benodigde extra middelen beschikbaar moeten worden gesteld.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen